

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3307/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Mfv.V.10.024/2024/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 272. § (2) bekezdésének „és a megsértett jogszabályhely” szövegrésze, továbbá a 273. § (5) bekezdésének „A felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és a jövőbeni alkalmazhatóságuk kizárására irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó egyrészt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Mfv.V.10.024/2024/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a fenti, kifogásolt bírói döntés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Emellett az indítványozó az Abtv. 26. (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszt is előterjesztett, mivel nézete szerint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 272. § (2) bekezdésének „és a megsértett jogszabályhely” szövegrésze, továbbá a 273. § (5) bekezdésének „A felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni” szövegrésze ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes (bírósági) eljáráshoz való joggal.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze.

- [3] Az indítványozó 2005. szeptember 26-tól állt az alperes alkalmazásában informatikai hálózattervező mérnök munkakörben.
- [4] A munkáltató 2013. szeptember 3-án kelt intézkedésével felmondással megszüntette az indítványozó munkaviszonyát. Annak indokolásában – többek között – szerepelt, hogy 2013. márciusában ismételten a munkáltató által kifejlesztett teljesítményjavító programban, az ún. PIP programban kellett részt vennie az indítványozónak, azonban az elvárásokat nem teljesítette. Az egyik projekt az indítványozó miatt késedelembe esett. Az indítványozó az e-maileket, a bejövő információkat nem dolgozta fel kellő gyorsasággal és ez gondot okozott a határidők betartásánál. Az általa ellátandó feladatokat alacsony komplexitásuk ellenére sem tudta megfelelően teljesíteni. A felmondást megelőző tizenkét hónapban egyetlen, a munkanyilvántartó portálban jelzett határidőt sem tartotta be. A PIP programok nem jártak eredménnyel, az indítványozónak rendszeresen problémát okozott a feladatok határidőben történő elkészítése, ezeken túl nem volt megfelelő a kommunikációja. A heti találkozók nem mutatott hajlandóságot a fejlődésre, nem fogadta el és nem vette tudomásul a munkája megítélését.
- [5] 2.1. Az indítványozó mint felperes keresettel élt a Fővárosi Törvényszék előtt, munkaviszonya felmondása jogellenességének megállapítását kérve. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére, illetve a joggal való visszaélésre tekintettel az eredeti munkakörbe való visszahelyezését, ezen idő lejártáig munkabér megfizetését kérte. Másodlagosan a visszahelyezése hiányában 12 havi távolléti díj, elmaradt munkabére, kéthavi végkielégítés, cafeteria és kártérítés megfizetésére kérte a munkáltatójának mint alperesnek a kötelezését. Emellett egészségügyi szolgáltatási járuléka, be nem fizetett nyugdíjjáruléka, mint felmerült kára, valamint perköltsége megtérítését is kérte. Érvelése szerint a felmondás indokai nem voltak valósak és okszerűek. Az alperes a kereset elutasítását és az indítványozó mint felperes perköltségben való marasztalását kérte, vitatva, hogy megsértette volna az egyenlő bánásmód követelményét, valamint jogával való visszaélést követett volna el.
- [6] Az elsőfokú ítélet a felperes keresetét elutasította, míg azt a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte és a bíróságot – az egyenlő bánásmód követelményének megsértése körében – új eljárásra és e körben bizonyítási eljárás lefolytatására utasította. A megismételt eljárást követően a Fővárosi Ítéltábla végzésével „a felmondás jogszerűségét állapította meg” és a joggal való visszaélés körében ismételten új eljárás lefolytatására utasította az elsőfokú bíróságot. Ezt követően az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az indítványozó keresete valamennyi kereseti kérelme vonatkozásában alaptalan. Indokolásában kifejtette, hogy az alperes bizonyította, hogy az indítványozó a munkáit rendszeresen késve végezte el, felettesei kérésére napokig nem reagált. Az indítványozó munkavégzésével kapcsolatos hiányosságokra vonatkozó felmondási indokkal összefüggésben megállapította, hogy az megfelelt a világosság követelményének, a munkáltató

felmondó intézkedése előtt több alkalommal közölte az indítványozó munkavégzésére vonatkozó kifogásait. Emellett az indítványozó munkavégzésével évek óta folyamatosan problémák voltak. Az érintett projekt vonatkozásában az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a hálózat kimaradás oka kizárólag az indítványozó nem megfelelő munkavégzésére vezethető vissza. Míg a switch port foglalással összefüggésben azt állapította meg, hogy a felperes több hónapos késedelemben esett, amely jelentős mulasztásnak minősül.

- [7] A tanúvallomások alapján megállapította, hogy a felperes gyakran több napig nem reagált a munkáltató utasítására, illetve csak rutinszerű, jelentéktelen komplexitású ügyeket tudott végezni. Bizonyítottak taláta, hogy a felperes gyakran elmulasztotta a határidőket, szakmai ismeretei hiányosak voltak nem megfelelően tervezte és végezte a munkáját, továbbá nem mutatott hajlandóságot a fejlődésre. Indokolása szerint a nevesített hálózat kimaradás és egy másik konkrét projekt kivételével valamennyi felmondási ok világos, valóságos és okszerű volt. Míg az indítványozó által megjelölt tanúk vallomásaival összefüggésben kifejtette, hogy azok nem álltak közvetlen munkakapcsolatban az indítványozóval, nem láttak rá az adott munkavégzésére, így annak minőségét nem tudták megítélni. Az egyenlő bánásmód követelményével összefüggésben hangsúlyozta, hogy az indítványozó munkaviszonyának 2013. december 3-i megszüntetése nem áll összefüggésben az annál jóval korábbi, 2011-es karácsonyi dekorációra vonatkozó panaszával, amelyre a hivatali út megkerülésével került sor. Az életkorral összefüggésben hivatkozott diszkriminációra vonatkozóan kifejtette, hogy a meghatározott időtartamban a 35 évnél idősebb munkavállalók jogviszonyát fele annyi esetben szüntette meg az alperes, mint a 35 évnél fiatalabbakét, így az indítványozót nem érhetette diszkrimináció. Az indítványozó egészségi állapota mint védett tulajdonságával összefüggésben arra a következtetésre jutott, hogy az alperes nem tudott az indítványozó betegségéről, és jogviszonyát azelőtt szüntette meg, mielőtt az erre vonatkozó szakorvosi vizsgálat eredménye megszületett volna. A „klikken kívül esés” vonatkozásában az indítványozó által állított egyéb helyzettel összefüggésben megállapította, hogy az nem minősül az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban Ebktv.) 8. § t) pontja szerinti védett tulajdonságnak. Az indítványozó a joggal való visszaélést nem igazolta, és nem bizonyította az irányában tanúsított ellenszenvet és „csicskáztatást”.
- [8] Az indítványozó mint felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan tárta fel a tényállást, a bizonyítási eljárást lefolytatta, ezért az elsőfokú ítéletet a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján, annak helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

- [9] A jogerős ítélet ellen az indítványozó mint felperes felülvizsgálati kérelemmel élt. Nézete szerint az eljáró bíróságok iratellenesen állapították meg a tényállást és abból nem megfelelő következtetést vontak le, sértve ezzel a régi Pp. 206. § (1) bekezdését, a 3. § (4) bekezdését, valamint a 221. § (1) bekezdését. Kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedően helyezze hatályon kívül, továbbá elsődlegesen állapítsa meg, hogy az alperesi munkáltató megsértette a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 66. § (1) és (2) bekezdéseit, 82. § (1)-(3) bekezdéseit, a 77. § (5) bekezdés *b)* pontját, a 6. § (1)-(4) bekezdéseit, a 7. § (1) bekezdését, a 12. § (1) bekezdését, valamint az Ebktv. 8. § *h)*, *i)*, *j)*, *o)*, *t)* pontjait, és a 10. § (1) és (3) bekezdéseiben foglaltakat, ezért az Mt. 83. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján állítsa helyre az indítványozó munkaviszonyát. Másodlagosan a felmondás jogellenessége és az elmaradt munkabére vagy kára, továbbá végkielégítése összegének megállapítása vonatkozásában utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára, továbbá az alperes perköltségben történő marasztalását kérte.
- [10] A Kúria az indítványozó felülvizsgálati kérelmét nem találta megalapozottnak, ezért a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Indokolásában utalt a régi Pp. 272. § (2) bekezdésére, valamint az 1/2016. (II. 15.) PK véleményben foglaltakra. Többek között hangsúlyozta, hogy a jogerős ítélet több rendelkezését támadó, illetve több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékkel, ennek hiányában a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – a vonatkozó részében – a Kúria érdemben nem vizsgálhatja. Utalt a régi Pp. 273. § (5) bekezdésére, amellyel összhangban a tartalmilag hiányos perorvoslati kérelem utóbb nem korrigálható: sem a hiánypótlás elrendelésével, sem a felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél kiegészítő nyilatkozatával. Kiemelte továbbá, hogy a felülvizsgálati eljárás mint rendkívüli jogorvoslati eljárás során nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy az eljáró bíróság a mérlegelési körébe vont adatok, a felek személyes előadása, a bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre. Ennek hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Hangsúlyozta, hogy az eljárási szabálysértés megállapítása esetén, az anyagi jogszabályhely megjelölése hiányában nem vonható le olyan következtetés, hogy annak megsértése is megvalósult. A kúriai ítélet indokolása a meghallgatott tanúk szavahihetőségével kapcsolatosan az indítványozó kifogásai, ezzel összefüggésben az említett bizonyítékok értékelése, illetve a tényállás megállapítása kapcsán a felmondás indokolásának nem valós és okszerű voltát állító részében megállapította, hogy az indítványozó erre vonatkozó nyilatkozata a

felülvizsgálati kérelem benyújtására nyitva álló határidőn túl történt, ezért azt nem tekinthette a felülvizsgálati kérelem részének, így azokat érdemben nem vizsgálhatta. A felülvizsgálati ítélet indokolása szerint az indítványozó nem jelölte meg az egyenlő bánásmód körében az Ebktv. 19. § (1) bekezdését, csupán állította, hogy az alperes annak nem tett eleget. Az egyéb helyzet mint védett tulajdonságot [az Ebktv. 8. § h), i), j) o), t) pontjaival összefüggésben] alátámasztó körülményeket az indítványozó a felülvizsgálati kérelmében nem fejtette ki, továbbá nem jelölte meg az Ebktv. 19. § (1) bekezdését, ami szintén az érdemi elbírálás akadályát képezte. Míg az indítványozónak az Ebktv. 10. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltakkal összefüggésben rögzítette, hogy e jogsértésre történő hivatkozás nem volt tárgya a másodfokú eljárásnak, ezért azt a régi Pp. 270. § (2) bekezdése alapján szintén nem vizsgálhatta, ahogya a joggal való visszaélés kérdéskörét sem, mivel a felülvizsgálati kérelem az Mt. 7. § (1) bekezdésén túl tartalmi kifejtést nem tartalmazott. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében azt is kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság érdemben nem vizsgálta a fellebbezésében foglaltakat, illetve annak érveit nem cáfolta meg. Erre nézve a kúriai döntés indokolása – utalva a régi Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakra – hangsúlyozta, hogy az ítélet megalapozottságát annak indokolása biztosítja a való tényállás megállapításával és a vonatkozó anyagi jogszabályok helyes alkalmazásával. Az adott eljárás egyes mozzanatait, a pertörténetet csak annyiban kell ismertetni, amennyiben a bíróság döntésére befolyással volt. Utalva az Alkotmánybíróság 26/2020. (XII. 2.) AB határozatában foglaltakra kifejtette, hogy a bíróság nem köteles a fél által szükségtelenül felsorolt jogszabályhelyek mindegyikével kapcsolatban kifejteni álláspontját. Indokolási kötelezettségének eleget tesz, ha logikusan, jogilag is követhetően kifejti a döntést megalapozó érveit, utalva az irányadónak vett jogszabályokra, megjelölve, hogy mi volt az alkalmazásuk oka. A Kúria álláspontja szerint a jogerős döntés ezen kívánalmaknak megfelelt, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást fogadta el döntése alapjául. Kitért arra is, hogy a jogerős döntés megjelölte a döntése alapjául szolgáló jogkérdést, felsorolta azon jogszabályhelyeket, amelyekre a határozatát alapította, megjelölte azokat a bizonyítékokat, amelyeket döntése meghozatala során értékelt. A határozatban részletesen elemezte az indítványozó munkavégzése kapcsán felmerült hiányosságokat, az e-mailek késedelmes megválaszolását, az indítványozó által ellátott feladatok, projektek kapcsán az indítványozó munkakésedelmét, továbbá az indítványozó szakmai ismeretei megszervezésével és fenntartásával kapcsolatos körülményeket, a munkaszervezési és szervezési hiányosságokat, valamint elemezte az egyes projektek kapcsán tanúsított indítványozói magatartást. Mindezekre tekintettel a jogerős ítéletet a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[11] 2.2. Az indítványozó az Alkotmánybíróság előtt egyrészt az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasszal élt, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.V.10.024/2024/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt joga sérelmére hivatkozással állította. Emellett az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszt is előterjesztett, amelyben a régi Pp. 272. § (2) bekezdésének „és a megsértett jogszabályhely” szövegrésze, továbbá a régi Pp. 273. § (5) bekezdésének „A felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és a jövőbeni alkalmazhatóságuk kizárását kérte.

[12] Az indítvány indokolásában az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz befogadási feltételeinek a számbavétele során a bírói döntésnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközését az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlatával kívánta alátámasztani. Emellett a kúriai ítélet alaptörvény-ellenességét arra tekintettel állította, hogy az a régi Pp. 272. § (2) bekezdésére hivatkozással nem vizsgálta érdemben az indítványozó mint felperesnek azon érvelését, amely szerint a felmondás indoka nem volt valós és okszerű, illetve vele szemben az alperesi munkáltató megsértette az egyenlő bánásmód követelményét. Továbbá hivatkozása szerint a kúriai ítélet a régi Pp. 273. § (5) bekezdésének első fordulataát tévesen kiterjesztően értelmezte. A régi Pp. 273. § (5) bekezdés első fordulata szerint a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni, nem tiltja – szemben a kúriai ítélet értelmezésével – a felülvizsgálati kérelem kiegészítését. Továbbá a bíróságok a fegyverek egyenlőségének elvével ellentétes módon, szisztematikusan az indítványozó kárára értékelték a perben rendelkezésre álló iratokat. Az eljáró bíróságok nem kívánták az indítványozót munkakörébe visszahelyezni, így azokat az indítványozói bizonyítékokat, amelyek az esélyegyenlőség megsértését támasztották alá és nem illettek bele a bíróság preconcepciójába, nem vették figyelembe. Azt is kifejtette, hogy a tisztességes eljáráshoz való alapjog megsértését okozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárás során nem vizsgálta a felülvizsgálati kérelmének azon pontjait, amely szerint az eljáró bíróságok „ignorálták” az alperesi tanúk megbízhatatlanságát, az alperesi előadásnak ellentmondó tanúk vallomásait, továbbá azt a tényt, hogy az alperes perdöntő jelentőségű bizonyítékokat (elektronikus levelezést) tartott vissza, amelyek a bizonyítatlanság megállapítására adtak volna okot, emellett a felperes bizonyítékait, valamint a felperesnek az esélyegyenlőség megsértéséhez vezető láncolatra vonatkozó bizonyítékait és érvelését. Hivatkozása szerint az eljáró bíróságok a bizonyítási teher kérdését a jogszabályban foglaltakkal ellentétesen, az indítványozó terhére értékelték, ami szintén sérti az indokolt bírói döntéshez való jogot.

[13] Az Alkotmánybíróság Főtitkárának felhívására az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszát kiegészítéseként az indítványozó gyakorlatilag megismételte az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszával kapcsolatban előterjesztett érvelését. Emellett az Alkotmánybíróság további, az tisztességes eljárás követelményével összefüggésben idézte annak a hatékony bírói

jogvédelemre, a fegyverek egyenlőségére, az indokolt bírói döntéshez való jogra, valamint az Alaptörvény 28. cikkére vonatkozó gyakorlatát. Érvelésében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti „tisztes eljárás” követelményét abban látta, hogy nem lett betartva a fegyveregyenlőség elve, nem került sor ügye lényegi részeire vonatkozó érveinek és bizonyítékoknak az elfogulatlan mérlegelésére. Hivatkozása szerint az általa említett alkotmányossági elvárások a felülvizsgálati eljárásra is kiterjednek, akkor is, ha felülvizsgálati kérelmében azokat törvényességi problémákra hivatkozásként jelölte meg. A Kúria a döntését a régi Pp. 272. § (2) és a 273. § (5) bekezdéseire alapozta, ugyanakkor nem vette figyelembe az indítványozó felülvizsgálati kérelmének a kiegészítését. Egyrészt a felmondás indokának a valós és okszerű voltának a bizonyíthatatlanságát, az egyenlő bánásmód követelményének a sérelmét, valamint az indítványozó által megjelölt két tanú elfogultságát. Amennyiben a Kúria nem alkalmazta a támadott jogszabályi rendelkezéseket, akkor meg kellett volna vizsgálnia az indítványozó említett érvelését és azt érdemben kellett volna elbírálnia. Ezek sértik az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztes (bírói) eljárás” követelményét.

- [14] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben tanácsban jár el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt, ennek során a tanács megvizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [15] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az indítvánnyal szemben támasztott törvényi követelményeknek. Erre nézve a következőket állapította meg.
- [16] 3.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [17] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az

indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [18] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. §-a és az Ügyrend 28. § (1) bekezdése alapján határidőben érkezett.
- [19] 3.2. Az Alkotmánybíróság elsőként az alkotmányjogi panaszhoz az Abtv. 27. §-ára alapított részét vizsgálta.
- [20] Az Abtv. 27. §-a alapján az indítványozó a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Mfv.V.10.024/2024/10. számú ítélete a bírósági eljárást befejező, jogorvoslással nem támadható döntésének alkotmányossági vizsgálatát kérte, amely ellen fellebbezésnek vagy további felülvizálatnak nincs helye, továbbá az indítványozó az Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozott, ezért az alkotmányjogi panasz e tekintetben is megfelel az Abtv. 27. §-ában előírt követelményeknek. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége, mivel a munkaügyi jogvita iránt indított ügyben felperes [27. § (2) bekezdés a)-c) pontjai] volt, fennáll.
- [21] Az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti követelményének ezen részében eleget tesz, tartalmazva: a) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §) b) az eljárás megindításának indokát (az indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt bírói döntés Alaptörvényben biztosított jogát sérti); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírósági döntést; d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [XXVIII. cikk (1) bekezdése]; f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, továbbá ezzel összefüggésben e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [22] Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [23] A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő, Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-

e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17] - [18]}.

- [24] Ugyanakkor a 3459/2022. (X. 28.) AB végzés – utalva a 3309/2022. (VI. 24.) AB végzésében foglaltakra {Indokolás [29]} – hangsúlyozta, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság feladata nem az, hogy az alkotmányjogi panasz alapját képező eljárás tény-és jogkérdéseit vizsgálja felül, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számon kérje a bíróságoktól {Indokolás [16]}.
- [25] Az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti sérelmét két okból állította: egyrészt a kúriai döntésnek az indítványozó által vélt, a régi Pp. vonatkozó bizonyítási eljárás lefolytatásával összefüggő, kiterjesztő értelmezése okán, mivel az általa kért további bizonyítási indítványának nem tett eleget, illetve a korábbi bizonyítási eljárást tévesen értékelte, továbbá azért, mert álláspontja szerint a felülvizsgálati bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének.
- [26] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria felülvizsgálati ítélete a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra egyenként reflektált, így a tisztességes bírósági eljáráshoz való jognak az indokolási kötelezettség részjogosultsága nem szenvedett csorbát. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság azt is érzékelte, hogy az indítvány valójában az alkotmányjogi panasz alapját képező eljárás tény- és jogkérdéseit kívánja az Alkotmánybíróság által felülvizsgáltatni, így az indítványozó által állított normák kiterjesztő értelmezését állító érvelése valójában a kúriai döntés újabb, jogalkalmazási gyakorlatának törvényességi szempontú felülvizsgálatára irányul.
- [27] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d)* pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt, vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható {lásd például: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55], 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}.

- [28] 3.3. Az Alkotmánybíróság ezt követően az alkotmányjogi panaszhoz az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított részét vizsgálta. Az indítvány a régi Pp. § 272. § (2) bekezdésének „és a megsértett jogszabályhely”, valamint a 273. § (5) bekezdésének „A felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni” szövegrészei alaptörvény-ellenességét szintén az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmére hivatkozással állította.
- [29] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben megállította, hogy az indítvány ebben a részében nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – valamennyi törvényi feltételnek. Az erre nézve kiegészített indítvány – a főtitkári hiánypótlásra történő felhívást követően is csupán megismételte a bírói döntés alaptörvény-ellenességével összefüggésben előadott indokolását, azonban nem tett eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglaltaknak, azaz nem jelölt meg releváns alkotmányjogi indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezések miért ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltakkal, ehelyett a bírói döntés általuk tévesnek vélt jogszabályi értelmezésével összefüggő érvelést tartalmazott.
- [30] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyíték-értékelésének, illetve a bizonyítási eljárás látszólagos elmaradásának, továbbá ezzel összefüggő jogalkalmazásának helytállóságát vitatva. Így az indítványozó Abtv. 27. §-ára alkotmányjogi panaszát valójában a jogerős bírósági és a felülvizsgálati bíróság döntésének felülbírálatára irányul, míg az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított panaszát nem felel meg a határozottság követelményének. Ezért jelen ügyben érdemi vizsgálatára nem látott lehetőséget. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt nem találta befogadhatónak.
- [31] 4. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz a régi Pp. támadott rendelkezései tekintetében nem tett eleget az Abtv. 26. § (1) bekezdésének, valamint az 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglaltaknak, a támadott kúriai döntés tekintetében pedig az alkotmányjogi panasz nem tett eleget az Abtv. 29. §-ának, így az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2025. április 29.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró*